

vimas gyvenimo sūkuryje. Tuomet mažiau suvokiau, kas yra didžiausios gyvenimo vertybės ir kur jos slypi. Gyvenimo prioritetai akimirksniu persiskirstė, kiekvienos akimirkos su mylimais žmonėmis tapo be galo svarbios, nes iš tiesų nežinau, kiek jų liko. Vakariene šeimoje, rytinis gardžios kavos puodelis, saulėtekis ir vakaro gaiva palaipsniui tapo tikru dienos stebuklu. Kalbėdamas apie sėkmės istoriją turiu paminėti, kad man egzistuoja trys pagrindinės sudėtinės dalys, kurios stumia žmogų sveikatos siekio link. Tai tavo Aš – kokia dvasinė būseną ir tikėjimas, koks nusiteikimas tavyje glūdi, ar tiki tuo, ką darai iš esmės. Tai tavo tiesioginis gydytojas, kuris man asmeniškai tapo kaip šeimos draugas, kuris savo įgytomis mokslo žiniomis, patirtimi, patarimais ir tradiciniais medicinos gydymo būdais teikė man žinių ir vilties. Trečioji – tavo artimieji, draugai ir tie gyvenimo žmonės, kuriuos ištiko panašus likimas ir kurie yra tavo gyvenimo istorijos dalis. Yra daug papildomų būdų, priemonių, elgsenos, kurie prisideda prie sveikatos sėkmės, bet tai, kas svarbiausia man, paminėjau.

Trečiame etape turiu daug laiko apmąstymams, esu pasinėręs į begalinę paiešką informacijos apie savo ligą, jos padarinius, gydymo būdus ir priemones, sėkmės bei vilties istorijas. Paieškos vingrybėse atradau nuostabių žmonių, kurie pasidalijo savo

žiniomis, negailėjo patarimų, suteikė daugiau žinių ir vilties. Knygutėje „Aš galiu sau padėti“ atradau begalę patarimų, kaip palengvinti vienus ir kitus ligos ar vaistų sukeltus neigiamus simptomus. Kaip pavyzdį galiu paminėti, kad po biologinės terapijos dažnas simptomas yra burnos gleivinės išopėjimas ir pernelyg padidėjęs jautrumas šiltam bei aštresniam maistui. Net tradicinės dantų pastos naudojimas būna labai skausmingas. Skausmui malšinti galima naudoti dantų pastą su bičių pikiu, kuris ramina burnos gleivinę ir yra puiki dezinfekcinė priemonė.

„Aš galiu pats sau padėti“ – labai naudingas susistemintas ir paprastai pateiktas leidinys, kuriame atradau labai naudingų patarimų. Šis leidinys skirtas ne tik pacientams, bet ir jų artimiesiems. Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacijos (POLA) tikslas ir yra dėti visas įmanomas pastangas siekiant pagerinti onkologinių pacientų ir jų artimųjų gyvenimo kokybę. Mes siekiame, kad vėžiu sirgtų kuo mažiau žmonių, o pacientai ir jų artimieji gautų efektyvų gydymą ir kuo geresnę informacinę, socialinę, psichologinę ir dvasinę pagalbą. Visuomet yra geriau ir maloniau dalytis savo sukauptą patirtimi ir žiniomis, nei laukti paramos ar pagalbos iš kitų.

Virginijus Šaulys
POLA direktorius, pacientas

SKLAIDA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymai

Nuo 2018 m. gruodžio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymai:

2018 m. rugsėjo 3 d. įsakymas Nr. V-973 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 628 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 93:2001 „Operacinės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo“.

2018 m. lapkričio 8 d. įsakymas Nr. V-1260 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 18 d. įsakymo Nr. 132 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo ir jo finansavimo tvarkos“ pakeitimo“.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. V-1088 (2018-12-14) komentaras

2018 m. gruodžio 20 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 14 d. įsakymas Nr. V-1449 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1088 „Dėl Slaugos praktikos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 14 d. įsakymas Nr. V-1450 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1089 „Dėl Akušerijos praktikos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Šių teisės aktų pakeitimais pirmiausia suderintos atitinkamų licencijavimo taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatos su 2018 m. balandžio 2 d. įsigaliojusia Viešojo administravimo įstatymo nuostata, įtvirtinančia draudimą viešojo administravimo subjektui reikalauti tų dokumentų ir informacijos, kurie yra valstybės registruose ar kitose valstybės informacinėse sistemose.

Todėl nuo šiol pareiškėjui, kreipiantis į Akreditavimo tarnybą dėl licencijos atitinkamai praktikai išdavimo, asmens tapatybę ar pilietybę patvirtinantį dokumentą reikės pateikti tik tuomet, jeigu asmuo yra užsienietis.

Licencijos turėtojui pakeitus vardą ar pavardę, nebereikės Akreditavimo tarnybai teikti paraiškos patikslinti licencijos rekvizitus – licencijos turėtojui, pasikeitusiam vardą ir (ar) pavardę, pakaks jam priimtiniu būdu, pvz., telefonu ar elektroniniu paštu, informuoti Akreditavimo tarnybą apie vardo ir (ar) pavardės pakeitimo faktą. Naujus asmens duomenis Akreditavimo tarnyba gaus iš Gyventojų registro, bet tik tuomet, kai jau nauju vardu ir (ar) pavarde yra išduotas asmens tapatybės dokumentas.

Pareiškėjui nebereikės pateikti ir profesinės kvalifikacijos įgijimą patvirtinančių dokumentų – juos bus būtina pateikti tik tuomet, kai duomenų apie šiuos dokumentus nebus Diplomų, atestatų ir kvalifikacijos pažymėjimų registre.

Taisyklėse aiškiai įtvirtinta nuostata, kad pareiškėjas neprivalo pateikti dokumentų ir (ar) informacijos, kuriuos pareiškėjas jau yra pateikęs Akreditavimo tarnybai.

Patikslinta ir nuostata dėl pateikiamų dokumentų kopijų. Kopijų tvirtinti nereikia, jei dokumentai yra teikiami elektroninėmis priemonėmis per Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą arba prisijungus prie Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų praktikos licencijų registro, vadinamojo LICREG.

Taigi nuo šiol slaugytojams ir akušeriams sumažėja informacinių įpareigojimų.

Taisyklėse atlikti ir pakeitimai, susiję su 2018 m. gegužės 25 d. įsigaliojusiu 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo – įvardytas asmens duomenų tvarkymo

tikslas, pagrindas, apibrėžti tvarkomi duomenys, aptartas jų saugojimo terminas, Akreditavimo tarnybai nustatyta prievolė užtikrinti pareiškėjo ir licencijos turėtojo asmens duomenų apsaugą, konfidencialumą ir kt.

Be to, Taisyklėse aiškiau reglamentuota licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūra, ji išskirta į planinę ir neplaninę, detaliau aprašytas neplaninės licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros turinys, nustatyti reikalavimai papildomai tobulinti profesinę kvalifikaciją, kai atitinkamais pagrindais sustabdytas licencijos galiojimas.

Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie SAM informacija

Erasmus+

HELP – galimybė kiekvienam sveikatos priežiūros specialistui profesinę anglų kalbą išmokti inovatyviai, įdomiai, nenuobodžiai ir visiškai nemokamai

¹*Aelita Skarbalienė*, ^{1,2,3}*Lina Gedrimė*

¹*Klaipėdos universitetas,*

²*Respublikinė Klaipėdos ligoninė,* ³*Klaipėdos valstybinė kolegija*

2018 m. gruodžio 11 d. Klaipėdos universitete įvyko tarptautinė konferencija „Užsienio kalbos ir tarpkultūrinė kompetencija: iššūkiai sveikatos priežiūros ugdyme ir praktikoje“, į kurią susirinko visa tarptautinė projekto komanda ir buvo paskelbta projekto HELP2 pradžia. Konferencijos svečius ir dalyvius sveikino Vokietijos Federacinės Respublikos garbės konsulas doc. dr. Arūnas Baublys, Klaipėdos miesto meras Vytautas Grubliauskas, laikinai einantis Klaipėdos universiteto rektorius pareigas prof. dr. Artūras Razbadauskas, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos kanclerė Odeta Vitkūnienė. Kanclerė savo pranešimu pabrėžė, kad stebint pastarųjų metų statistiką Lietuvos sveikatos priežiūros sistemoje matomas profesinės anglų kalbos poreikio augimas. Užsienio kalbos ir tarpkultūrinės kompetencijos siejamos su profesionalumu, sveikatos priežiūros kokybe, geresniu sveikatos priežiūros sistemos įvaizdžiu ir didesniu pacientų pasitenkinimu gaunamomis paslaugomis. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiasis specialistas Artūras Šimkus savo pranešime sakė slaugytojams, kad, norint neatsilikti nuo Europos Sąjungos slaugytojų, anglų kalba yra būtina, nes dažniausiai tarptautinės konferencijos organizuojamos anglų kalba, naujausios mokslinės publikacijos spausdinamos taip pat anglų kalba.

Kas yra HELP?

HELP2 – užsienio kalbų mokymo programa (*Healthcare Language Learning Programme*) – tęstinis projektas, kurio pagrindas yra HELP – anglų kalbos mokymo programa (*Healthcare English Language Programme*), įgyvendinta 2014–2017 metais. HELP kūrėjų komandą sudarė sveikatos priežiūros specialistai, aukštųjų mokyklų dėstytojai, lingvistai ir IT inžinieriai iš 7 Europos valstybių (Vokietija, Ispanija, Airija, Lietuva, Lenkija, Čekija ir Slovakija). Projekto partneris Lietuvoje – Klaipėdos universitetas, kuriam nuo projekto pradžios sėkmingai atstovauja doc. dr. Aelita Skarbalienė.

HELP – plati, modulinė ir skaitmenizuota anglų kalbos mokymo programa, sukurta specialiai sveikatos priežiūros darbuotojams. Ji skirta tiek mokymuisi su dėstytoju, tiek savarankiškam anglų kalbos studijavimui. Mokymo medžiaga yra orientuota į besimokantįjį ir atitinka B1, B2 kalbos lygio standartus.

Prieš kuriant mokymo medžiagą, buvo atliktas išsamus poreikio analizės tyrimas, kuriame dalyvavo sveikatos mokslų studijų studentai, aukštųjų mokyklų dėstytojai, dėstantys medicininę anglų kalbą, sveikatos priežiūros specialistai, dirbantys ligoninėse ir kitose įstaigose. Nagrinėti kalbos poreikiai ir